

Nem percnyi időre Sorok Zoltánfi Istvánról

Zoltánfi István mindössze harmincegy esztendő; 1944 őszén született, „véletlenül” Deszk községben, édesanyját ugyanis a háborús veszélynek kitett Szegedről Deszkre menekítették... Biztonságosabb helynek ítéelve meg a falusi miliót,

Szegedtől s a város vonzásától soha semmi sem szakította el. Itt érettségizett, itt fejezte be — Vinkler László tanítványaként — a főiskolát 1967-ben. Nem csupán országosan ismert — a főváros Mednyánszky-termében s a Tv Galériájában is bemutatkozó — festőművész, hanem vérbeli pedagógus is, sőt, szobrász; büsztök alkotója.

— Honnan a plasztika iránti vonzalom? — kérdezzük tőle.

— Valaha szobrászművész szerettem volna lenni, innen származik az anyag iránti vonzalmam, tisztelem. Sajnos, egyre kevesebb időm jut mintázásra... A képekre kell koncentrálnom. Meg a tanításra.

Képeiről a minden négyzetcentimétert felelősen megmunkáló műgond árad. Nagy, bensőszerű — áhitat. A tiszta szemű kétekezők, a képre lopott ősrák arcának, jellemének elsájt kutatása. — Vajon megértik-e alkotásait, akiktől vall: a hétköznapi formálói, a kezük munkájából élő munkásemberek? — kérdezem tőle. — Főként a realizmus és szürrealizmus ötvözését érvényesítő alkotásokra gondolok...

Nem válaszol azonnal. Jól megrágrja válasza csendes szavait:

— Mindenkor vágyom volt: szót érteni az emberekkel, a közönséggel. A közvetlenül leolvasható jeleken túl olyan emberi viszonylatokat szeretnék bemutatni, amelyek mindannyiunkban közelebb, bennünk élnek, tehát érthetőek. A montázs vagy montázsszerűség segítségével a dolgokat, jelenségeket sokrétűbben, alkalmanként meglepő nézőszögből, esetleg új, eladdig rejtett összefüggéseiben lehet láttatni. A jó mű azonban nem logikai feladvány, vagy elvont esztétikai kép, hanem maga a leggazdagabban szervezett élet. Ezért a megértésen túl, teljes érzelmi gazdagságunk bevetését is igényli.

— Az érzelem szféráját említette. S azonnal eszembe ötlött, hogy egy-egy kompozíció láttán nagy, belső csendet érkelek. Ez a belső csend mindenekelőtt alakjait fonja körül. Tudatosan törekedik-e erre? S mi a szándéka ezzel?

— A képeimen szereplő emberi alakok — enyhén szólva — nem barokkosak, de ezzel a viszonylagos mozgásnéküliséggel esetleg közelebb jutok az elmélyültebb, szuggesztívebb, tartalmasabb emberábrázoláshoz. Alkati okok is közrejátszhatnak, hiszen építkező munkastílusom elve egyfajta felegyelműzettséget követel. A Kenderfonó- és Szövőipari Vállalat számára készítenő pannót is ilyen jellegű tervezem. Beszédés, felépítésében szigorúan szerkesztett, ugyanakkor dekoratív felegyelműzettséggel munkára gondolok. Sok-sok vázlat, és főként anyaggyűjtés fogja megelőzni a végleges terv elkészítését. Komoly erőpróba lesz... — E műre milyen alkalmából kerül sor? — Néhányan, szegedi fes-

tők, munkaszerződést kötötünk a gyárral. Ezek óta szorító probléma oldódott meg a közelmúltban, elsősorban a szegedi városi pártbizottság és a tanács jóvoltából. Természetesen az illetékes gyári vezetők, kollektívák jószándéka, segítőkészsége is jelentősen hozzájárult a városunkban teljesen újszerű, egészséges kapcsolatok kialakításához. Szerződést írtunk alá, amelynek pontjait rendre tén nem szükséges felsorolnom. Anyanyit röviden: az együttműködés a gyár — az én esetemben a Kenderfonó — életével, a dolgozók munkájával való sokrétű kontaktus kifejlődését konkrétan szolgálja. Kitűnő alkalom a szellemi gazdagodásra — mind a festő, mind — merem remélni — a szocialista brigádok számára.

— A tervbe vett pannón kívül van-e, lesz-e fogható jele a kapcsolatnak?

— A gyár 1977-ben ünnepli fennállásának százéves évfordulóját. Erre az alkalomra nagyon szép, gazdagon illusztrált kiadvány készül. Felöleli a gyár múltját, jelenét, távlatait. Ezzel kapcsolatosan grafikai feladatot vállaltam: az illusztrációk elkészítését. Negyedévenként képzőművészeti ismeretterjesztő előadásokat is tartok a szocialista brigádoknak, s a vállalat bensőszerű, általános esztétikai szintjét is erőm szerint igyekszem fejleszteni.

— Gondolom, előadásaiban különös jelentőséget kapnak az olasz mesterek: jól emlékszem egy 1968-as munkára: „En és a Quattrocento”... — Igen, tagadhatatlanul például számomra az olasz kora-reneszánsz mesterek: Piero della Francesca, Fra Angelico, Fra Filippo Lippi, Botticelli — és sorol-

hatnám tovább... Ők valamiféle magasrendű egységben fogták fel s tudták ábrázolni az embert és a természetet. Nem volt eltolódás. S ez a példaadó, ez a teljeség. Ezért maiak s közérthetőek ezek a régi mesterek. — Közérthetőség... Oda kanyarodunk vissza, ahonnan elindultunk: azt hiszem, ez ama bizonyos Achilles-pontja a mai művészetnek... — Magam is ezt vallom; meggyőződésem szerint a realista, vagy talán mondjuk így: a hagyományos formanyelv nagyon is alkalmas arra, hogy a mi korunk, a mi társadalmunk emberéhez szóljunk. Szerintem a művésznek kötelessége a néphez, az emberekhez tisztelettel közeledni, s egyszerűen, világosan, felfoghatóan, érthetően beszélni... Ez nyilvánvalóan magatartásforma; de nevezhetem elkötelezettségnek is.

— Láthatóan nem csak a ma embere, hanem ősei is egyre izgatják... Miért? Miért festi bele őket minduntalan képeibe? — Öregjeimet tisztelni, bennem élő valóságukat, szeretetüket őrizni — olyan természetes emberi cselekedetnek tartom, mint gyermekeinkben a nyíltszívűséget, a jószágot, a becsületességet ápolni. Tevékenységközpontú életünkben az emberek egy része mintha nem nagyon érne rá ilyesmire... A nagy rohanásban talán észre sem veszik, milyen fontos ez. Ezért szeretném őket egy percre megállítani.

Bizonyos, hogy ez nem csupán egy percnyi időre sikerül Zoltánfinak. Rokonszenves, elmélyültséget sugárzó képeire gondolatok egész sorával rezonál a nem csupán nézni, de látni is képes szemlélődő.

Dér Endre

Darázstérkép

A zirci Természettudományi Múzeum kutatói feltérképezik a Bakony levéldarázsfaját. Az utóbbi években — mióta megnőtt a Bakony-kutatás társadalmi bázisa — az ország különböző természet-tudományi kutató intézeteinek számos munkatársa és több magánkutató vesz részt a munkában. Az új bakonyi

lelőhelyek a fajok elterjedéséről nyújtanak adatokat. Találtak olyan levéldarázsfajokat is, amelyek a Kárpát-medencében eddig ismeretlenek voltak. A bakonyi levéldarázs-kutatás része annak a több éve folyó kutatómunkának, amellyel pontos képet kívánnak alkotni a Bakony természeti kárpól.

HÁZASSÁG I. kerület

Szeged: Sárközi János és Császár Rozália, Darabos Zoltán József és Kecskeméti Mária, Szalma Vince és Szerencsi Judit, Sermann József és Borbás Margit, Varga József és dr. Tóth Juszitna házasságot kötöttek. SZÜLETÉS I. kerület Szeged: Palik Sándor Antalnak és Varga Erzsébetnek Mónika Salvia, Sziráczki Sándornak és Szabó Etelkának Károly, Bujtor Andrásnak és Bíró Erzsébetnek Krisztina, Bán Józsefnek és Eszik Gizellának Veronikának Zsuzsa, Babos Tamásnak és Horváth Evának Tamás, Laczi Szilveszternek és Török Etelkának Tünde, Katalin, dr. Szabó András Sándornak és Gyollai Magdolának Magdolna, Aczai János Józsefnek és Novodonszky Rozáliának Krisztina, Balogh Istvánnak és Kertész Rózsa Magdolának István, Császár Istvánnak és Marosi Annának Ildikó, Held Hans Joachimnak és Tarczi Agnes Juditnak Gábor, Bodó János Mátýásnak és Zsolnai Zsuzsannának János Gábor, Biezók László és Márta Emma László, dr. Szalay Lászlónak és dr. Fodor Juliannának Eszter Agnes, Soós Istvánnak és Kéfer Mária Ionának Mónika, Szécsi Imrénének és Bálint Etelkának Imre, Boros Józsefnek és Deák Katalin Piroskának Rita, Vastag Tivadarnak és Sőtéfi Ipolyának Bernadett Irén, Szilágyi Istvánnak és Kelemen Rózsának Anikó, Kamarás Odón Hugónak és Csizmadia Ionának Tünde, Balogh József Jánosnak

Családi események

és Sigmund Katalinnak Csaba, Csesznák Pálnak és Kocsis Irén Ipolyának Annamária, Kovács Józsefnek és Csábrádi Viktorának Orsolya, Zolti Miklósnak és Havnai Éva Bernadettnek Noémi, Szabó Péter Istvánnak és Hegedűs Borbála Veronikának Péter nevű gyermekük született.

III. kerület

Szeged: Rajki Zoltán Mihály-nak és Vén Margitnak Rita, Börcsök Imrénének és Dicső Irénnek Imre, Kaczor Pálnak és Szeri Erzsébetnek Andrea, Jelenfi Istvánnak és Hevesi Lenikének Lenke Ildikó, Rácz Lászlónak és Fehér Erzsébet Katalinnak Errika, Vakyula Józsefnek és Mátýás Ionának Mónika, Anasztasy Ferencnek és Kertész Ionának Iona, Gombai Bélának és Rácz Arankának Katalin, Kopasz Józsefnek és Pótscheller Mária Magdolnának Krisztina Mária, Borbély Györgynek és Bernáth Margitnak Zsuzsanna, Lukács-Nagy Györgynek és Panyov Sarolta Mária Sára, Széll Vendel Györgynek és Berta Éva Ionának Krisztina, Bányai Károlynak és Hrazdira Anna Mária-nak Annamária, Erdődi Károlynak és

Élnek-e a kedvezményekkel?

A háztáji és kisegítő gazdaságokról Egy rendelet nyomában

A pénzügyminiszter, valamint a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter együttes rendeletet adott ki a múlt év végén a mezőgazdasági üzemek támogatásáról, s ezen belül a háztáji és kisegítő gazdaságok állami segítségéről. E rendelet szerint a kistermelők, zöld-ségtermesztési célokat szolgáló fölhasátrák létesítésére állami támogatást kaphatnak. Ha az ÁFÉSZ- és MÉK-boltok valamelyikében vásárolnak fölhat, az a fölhasátróban termelt zöldségre hároméves termékértékesítési szerződést kötnek ezekkel a vállalatokkal, akkor 20 százalékos árengedményben részesülnek. Ez a kisgazdaságok termelési kedvezményeinek bővítése. A rendelet a korai primőr zöldségtermelés megkezdése előtt megjelenti, s az idei évben már érezni kellett volna hatását. Szegeden 3100 hektár háztáji területet és 1500 hektár kiskert tartanak nyilván. Ezekben a területeken szorgoskodó kistermelők jelentős szerepet játszanak városunk friss zöldség- és gyümölcsellátásában. Újabban a fölhasátrai hajtás is terjed. Újszegeden, Szőregen, Tápén, Mihályteleken már sok helyen látni a kisebb-nagyobb fölhasátrákat. A termékek zömét az ÁFÉSZ-ek és a MÉK vásárolja fel. Vajon éltek-e a termelők az új rendelet adta lehetőséggel?

Bogár István, a MÉK Barót Béla téri üzlete vezetőjének tájékoztatása szerint fölhasátról mindig volt elegendő rakárkészletük. Szinte válogathattak a vásárlók a különféle méretűek között. A kedvezményes vásárlási lehetőséggel mégsem élt senki. Pedig a szerződéskötés a vállalat mindenkit tájékoztatott az új rendeletről.

Sárosi József, a szőregi ÁFÉSZ elnöke szerint a zöldségfúvásárlásban a választékot bővíteni kell. Szőregen a saláta termelése van túlsúlyban, pedig más zöldségfélékre is szükség lenne. Különösen a fölhasátrai termelt primőrökre. Sajnos, ők sem tudtak olyan szerződést kötni egyetlen termelővel sem, aki a 20 százalékos kedvezményt igényelte volna. A kormányzati adópolitika miatt sokan idegenkednek a fölhasátrák teremtésétől. Ez a tagyületeken sokszor el is hangzik, s élénken vitáznak az emberek.

Ható Béla, a szegedi ÁFÉSZ főosztályvezetője arról tájékoztatott, hogy töb-

ben érdeklődtek a rendeletről, de ha a kötelezettségekről is szó esik, akkor inkább visszalépnek az emberek. A három évre szóló szerződés teljesítésétől félnek. Pedig ez csak értékesítési biztonság lenne.

A dorozsmai ÁFÉSZ területén zömmel csak gyümölcs-termeléssel foglalkoznak. Örövendetes, hogy emellett növekszik a zöldségtermelési kedv is. Szőke József elnök mondta, hogy a palántaszerzéssel ösztönzik az üresen álló kertek gazdáit a zöldségtermelésre. Sajnos, eddig még senki sem jelentkezett a kedvezmény igénybevételeére, de szeretnék, ha ösztönözhető lenne az ezzel kapcsolatos érdeklődés. Ezért a szerződésekbe is beleveszik a rendelet adta lehetőségeket.

A tápéi kertekben nem foglalkoznak különösebben

áru-termeléssel. Kicsik is itt a kertek, de a döntő ok talán az, hogy az idősebb emberek a háziiparban dolgoznak, a fiatalok pedig ipari üzemekbe járnak el. Még Tápé ellátását is a MÉK és más környező ÁFÉSZ-ek biztosítják. Zsoldi Sándorné megbízott elnök szerint az itt megtermelhető zöldségfélékre is nagy szükség lenne. A rajt nem sikerült úgy, mint kellett volna. Ahhoz, hogy egy rendelet valóban megvalósulhasson, célját elérje, feltétlen szükséges az emberek megfelelő tájékoztatása. Fel kell tártani a lehetőségeket, mert fontos feladat a háztáji és kisegítő gazdaságok segítése. Az előző példák nagyon sok kihasználatlan tartalékot bizonyítanak, amelyekre szükség lenne a jobb és választékosabb áruellátás érdekében. E. F.

Lila bélyegjel a húson

A vásárlók különös formájú bélyegeket látnak a hentesüzletekben felakasztott húson; az állatorvosok látják el a combokat, ami az állat egészségoldalasakát a lilás színű jelöléssel, amely azt bizonyítja: egészséges, fogyasztásra alkalmas a hús. Rendkívül szigorú vizsgálat előzi meg a hús forgalomba hozatalát. Valamennyi vágóhídon és feldolgozó üzemből állatorvos-szolgálat működik, amely minden levágott állatot külön-külön — tehát nem szűrőpróba-szerűen — megvizsgál. E minősít. Így véletlenül sem kerülhet az üzletbe nem egészséges vagy megbetegedett okozó hús.

éltűek, rákok és csigák hú-sának vizsgálatára is ki kell terjednie. Mit vizsgál az állatorvos? Gyakorlatilag minden, ami az állat egészségével, illetve a hús fogyasztásának biztonságával összefügg. Az ellenőrzést módszeresen kezdi, a fejnél, ahol megvizsgálja a nyirokcsomókat és a mandulákat, majd a nyelv- és járulékos izmai kerülnek sorra, azután a száj, a torok és a garat nyálkahártyája. A vizsgálat fokozatosan halad „lefelé”: sorra kerül a tüdő, a szigerszervek stb. A szakember a vizsgálat alatt elkülönített munkahelyen dolgozik, majd az ellenőrzés végén látja el jelzéssel a húsdarabot.

A húsvizsgálat előírásait az „Állati eredetű élelmiszer nyersanyagok, félkész- és késztermékek higiéniai szabályzata” tartalmazza, amely előírja, hogy a húsvizsgáltnak a vágóállatokon (szarvasmarha, bivaly, juh, kecske, sertés, ló, szamár, öszvér, baromfi és házinyúl) kívül az emberi táplálékul használt vadak, halak, két-

A bélyegző különböző. Kőralakú például a fogyasztásra alkalmas szarvasmarha, juh, bárány és sertés húsnak a bélyegje. A húsvizsgáló állatorvos döntés lehet egyszerűen, azaz a szalagrendszer végén dolgozó állatorvos egymaga dönt az állat sorsáról. J. F.

Védekezzünk a hör csög ellen!

A megye szántóföldi kultúráiban 1970-től a hör csög fokozatos elszaporodása figyelhető meg. Ezért a Csongrád megyei Növényvédő Állomás védekezési felhívással fordul a mezőgazdasági üzemekhez és kiskerttulajdonosokhoz. Különösen sok a hör csög Makó, Szeged, Szentés és Hódmezővásárhely térségében. E körzetekben nemcsak a nagyüzemi növénykultúráknál okozhat majd a hör csög jelentős termésvesztést, hanem a háztáji és hétvégi kertekben is. A hör csög szaporodása már április elején megkezdődött. A védekezés eredményesen az új nemzedék széttelepüléséig vezethető (május közepe), amíg a rendelkezésre.

szántóföldi kultúrák fejlettsége még megengedi a járatok felderítését. A hör csög veszélyes károsító, ezért minden fertőzött területen — szántóföldön, legelőn, csatornaparton, töltesen, utak mentén, kertekben, háztáji területeken — a tulajdonosoknak, legyen a mezőgazdasági üzem, egyéni termelő, telektulajdonos, bérlet, ipari vállalat vagy intézmény, egyaránt feladata a hör csög kiirtása. Kisüzemi védekezésre a házilag készített hurokcsapdák kihelyezését vagy a vizes kiöntést és fizikai megsemmisítést javasolják. A nagyüzemi részére jó hatású gázosodó vegyszerek állnak rendelkezésre.

Percenként negyven fénycső

Az Egyesült Izzó váci fejlesztés eredményeként fényforrás- és alkatrészgyártásban percenként negyven fénycsövet készítenek. Most hatvan országba exportáltat tervezik, hogy a folyamatos beruházás és műszaki

eredményeként 1980-ra percenként élénk a száz fénycsövet. Jelenleg hatvan országba exportáltat tervezik, hogy a folyamatos beruházás és műszaki

(MTI)